1. ÜNİTE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SORULARI

A. Aşağıda yer alan açık uçlu soruları cevaplayınız.

1. Kur'an-ı Kerim'de din kavramı hangi anlamlarda kullanılmıştır? Açıklayınız.

....

2. Müslümanların Dinler Tarihi alanında yaptıkları çalışmalardan iki tanesini yazınız.

....

3. Farklı dinler hakkında bilgi edinmek bir Müslümanın hayatına nasıl bir katkı sağlamaktadır? Açıklayınız.

....

4. Dinler Tarihi dinleri ve onlara ait değerleri ele alırken hangi metodları kullanmaktadır? Yazınız.

....

5. Dünyadaki dinlerin yayıldıkları coğrafyalar hakkında bilgiler veriniz.

....

B. Aşağıda boş bırakılan yerleri parantez içinde verilen uygun kelimelerle doldurunuz.

(Din Sosyolojisi, Din Fenomolojisi, el-Milel ve'n-Nihal, Mircea Eliade, Tarih-i Umumî ve İlm-i Esatiri'l-Evelîn, Hicri birinci, Rudolf Otto)

1. ....; dinlerdeki benzer olay ve olguları aynı değerde görerek karşılaştırır.

2. İslam dünyasında diğer dinlerle ilgili çalışmalar .... asırda başlamıştır.

3. İslam dünyasında mukayeseli dinler tarihi alanında yazılan ilk eser ".........................." adlı çalışmadır.

4. Dinler Tarihi dersi Osmanlı Dönemi'nde Dârülfünun Edebiyat Fakültesi'nde .... adı ile okutulmaktaydı.

5. Din, ... tarafından "İnsanın kutsal saydığı şeylerle olan ilişkisidir." şeklinde tanımlanmıştır.

C. Aşağıda yer alan çoktan seçmeli soruların doğru cevaplarını işaretleyiniz.

1.

Salih Öğretmen, Dinler Tarihi dersinde Kur'an-ı Kerim'de geçen din kelimesinin anlamlarını öğrencilerine açıklayabilmek için "soru çarkı" adını verdiği bir oyun hazırlamıştır. Bu oyunda, öğrencilerden çarkı çevirmeleri ve ibrenin gösterdiği anlama uygun olarak bir ayet okumaları istenmiştir. Oyuna katılan bazı öğrencilerin isimleri ve okudukları ayetler aşağıdaki gibidir:

Ayşe: "Din gününün mâlikidir." (Fatiha suresi, 4. ayet.)

Ömer: "Onlar Allah'ın dininden başkasını mı arıyorlar! Oysa göklerde olanlar da yerde olanlar da isteyerek veya istemeyerek hep O'na boyun eğmişlerdir ve O'na döndürüleceklerdir." (Âl-i İmrân suresi, 83. ayet.)

Ali: "Sizin dininiz size, benim dinim banadır." (Kâfirûn suresi, 6. ayet.)

Sümeyye: "...Din hususunda üzerinize hiçbir zorluk yüklemedi..." (Hac suresi, 78. ayet.)

Büşra: "Şüphesiz biz sana Kevser'i verdik. Öyleyse Rabbin için namaz kıl ve kurban kes." (Kevser suresi, 1-2. ayetler.)

Okuduğu ayete göre Ali'ye çarkta dinin hangi anlamı gelmiştir?

A) Kanun ve Kurallar

B) Örf ve Âdet

C) İnanç

D) Sorumluluk

E) Kulluk ve İtaat

2. Aşağıdaki şemada dinin özünü oluşturan unsurlar sıralanmıştır.

Buna göre;

I. "Ey iman edenler! Allah'a, peygamberine, peygamberine indirdiği kitaba ve daha önce indirdiği kitaba iman edin..." (Nisâ suresi, 136. ayet.)

II. "Namazı kılın, zekâtı verin, rükû edenlerle beraber rükû edin." (Bakara Suresi, 43. ayet.)

III. "Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, peygambere itaat edin..." (Nisâ suresi, 59. ayet.)

verilen ayetlerde yer alan unsurlar, hangi seçenekteki grafikte doğru olarak verilmiştir?

A)

Akıl ve İrade	0
Mutlak İtaat	1
Ahlak	0
İbadet	0
İnanç	0
Allah/Yüce Varlık	1

B)

Akıl ve İrade	0
Mutlak İtaat	1
Ahlak	1
İbadet	0
İnanç	0
Allah/Yüce Varlık	1

C)

Akıl ve İrade	1
Mutlak İtaat	1
Ahlak	1
İbadet	0
İnanç	0
Allah/Yüce Varlık	0

D)

Akıl ve İrade	0
Mutlak İtaat	1
Ahlak	0
İbadet	1
İnanç	1
Allah/Yüce Varlık	1

E)

Akıl ve İrade	1
Mutlak İtaat	1
Ahlak	1
İbadet	1
İnanç	1
Allah/Yüce Varlık	1

3. I) Dinler tarihi, ayırt etmeksizin tüm dinleri inceleyen bir bilim dalıdır. II) Bu incelemede dinleri hak ve batıl olmak üzere iki kategoriye ayırır. III) Dolayısıyla tasvir edici yöntemi kullanır. IV) Kural koymaz. V) Herhangi bir dinin savunuculuğunu yapmaz.

Bu metinde yer alan cümlelerde, aşağıda yer alan değişikliklerden hangisi yapılırsa verilen bilgi doğru olur?

A) I / Dinler Tarihi sadece günümüzde yaşayan dinleri inceler.

B) II / Bu incelemeyi yaparken dinleri kategorileştirmez.

C) III / Dolayısıyla yöntemi normatiftir.

D) IV / Kural koyar, kurallara uyulmasını ister.

E) V / Fazla mensubu bulunan dinleri ön plana çıkarır.

4. Zehra Dinler Tarihi'nin temel kaynakları ile ilgili bir bulmaca çözmektedir. Bulmaca sorularından bazılarını şöyle yanıtlamıştır**.**

								5		2						
								G	4	B	A	Ğ	D	Â	D	Î
1	Ş	E	H	R	İ	S	T	A	N	Î						
								Z		R						
								Â		Û						
								L		N						
								İ	3	Î	B	N	H	A	Z	M

Buna göre yukarıdan aşağı 2 numaralı sütundaki cevabın sorusu hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A) "el-Milel ve'n-Nihal" adlı eserin müellifi.

B) "er-Reddü'l-Cemîl" eserinin sahibi olan düşünür.

C) "Tahkîku Mâ li'l-Hind"in yazarı olan Müslüman âlim.

D) "Kitâbu'l-Fasl fi'l-Milel ve'l-Ehvâi ve'n-Nihal" adlı eserin yazarı.

E) "el-Fark Beyne'l-Fırak" adlı kitabın sahibi.

5. Murat Öğretmen, öğrencilerin farklı dinleri öğrenme konusunda isteksiz olduğunu fark etti. Bunun nedenini öğrenmek için bir oylama yapmaya karar verdi. Öğrencilere, başka dinler hakkında bilgi sahibi olmanın faydalı olduğunu düşünüp düşünmediklerini sordu. Cevaplar, oransal olarak şöyle gösterilmiştir:

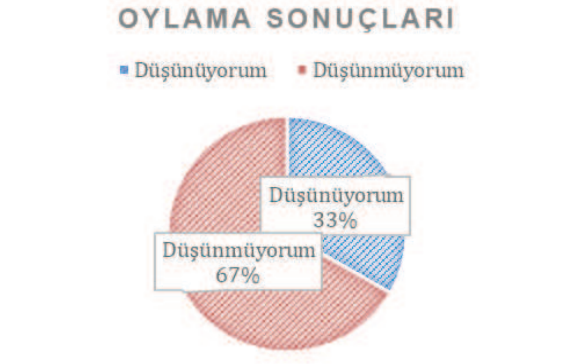

Buna göre Murat Öğretmen'in, farklı dinleri öğrenmenin faydalı olduğuna ikna etmek için hangi seçenekteki bilgiyi öğrencilere aktarması, amaç bakımından işlevsiz olur?

A) Kur'an-ı Kerim'de, diğer dinlerden de bahsedilmektedir.

B) Allah (c.c.) farklı dinlere mensup kişilerin kıssalarını bize bildirir ki onlardan ders çıkaralım.

C) Diğer dinleri öğrenmek kendi mensup olduğumuz dini daha iyi anlamamıza imkân sağlar.

D) Kur'an'da yer alan Ehl-i Kitap ifadesi genelde Yahudiler ve Hıristiyanlara işaret etmektedir.

E) Farklı din mensuplarıyla karşılaştığımızda onları daha iyi anlayabiliriz.

Aşağıda tabloda yer alan numaralı kutucuklarda, bazı dinlerin ortaya çıktığı ve yaygın olduğu ülkeler verilmiştir. Soruları kutucuklarda verilen numaralar ile cevaplandırınız. Aynı kutucuğu birden fazla soru için kullanabilirsiniz.

1 Vietnam	**2** Kanada	**3** İran	**4** Afganistan
5 Hindistan	**6** Çin	**7** Endonezya	**8** Afrika
9 Tayland	**10** Azerbaycan	**11** Kore	**12** İsrail

6, 7 ve 8. soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

6. **Konfüçyanizm'in yaygın olduğu ülkelerin numaraları hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?**

A) 1, 2, 5, 7

B) 1, 6, 9, 11

C) 2, 5, 6, 11

D) 6, 7, 9, 11

E) 6, 9, 11, 12

7. **Yahudiliğin yaygın olarak görüldüğü ülkenin kutucuk numarası hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?**

A) 2

B) 3

C) 7

D) 9

E) 12

8. **Budizm ve Taoizm'in yaygın olarak görüldüğü ortak ülkelerin numaraları hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?**

A) 1, 6, 11

B) 1, 6, 12

C) 2, 5, 9

D) 2, 6, 11

E) 6, 9, 11

9. Aşağıdaki tabloda Cürcânî, Tahanevî, Muhammed İkbal ve Ömer Nasuhi Bilmen'in din tanımları verilmiştir.

Cürcânî	Akıl sahibi kişileri peygamberin tebliğine davet eden ilahi düzendir.
Tahanevî	Akıl sahibi kişileri kendi iradelerini kullanarak dünya ve ahirette kurtuluşa yönlendirir.
Muhammed İkbal	İnanıp uyguladığı takdirde insanın davranışlarını değiştirebilecek güce sahip bir hakikat sistemidir.
Ömer Nasuhi Bilmen	Allah'ın (c.c.) peygamberler vasıtasıyla gönderdiği ve insanları hayra ulaştıran bir kanundur. İnsanlar bu kanuna kendi seçimleriyle uyarlarsa doğru yolu bulmuş olurlar.

Bu tanımlara göre aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Tahanevî ve Cürcânî'nin din tanımında akla vurgu yapılmıştır.

B) Muhammed İkbal, dinin insan davranışlarını değiştirebileceğini söylemektedir.

C) Ömer Nasuhi Bilmen, Allah (c.c.) katında geçerli tek dinin İslam olduğunu belirtmiştir.

D) Tahanevî, tanımında diğer tanımlardan farklı olarak ahirete de yer vermiştir.

E) Ömer Nasuhi Bilmen ve Tahanevî'nin tanımındaki ortak unsurlardan biri iradedir.

10. Dinler Tarihinin inceleme alanı tüm dinlerdir. Herhangi bir dini ön plan çıkarıp doğruluğunu savunmaz. Tasvir edicidir. Dolayısıyla kural koymaz. Dinleri yargılamaz. Olanı olduğu gibi ortaya koymaya çalışır. Bu yönüyle objektiftir.

Yukarıda verien metinde Dinler Tarihi'nin,

I. Tanımı
II. Konusu
III. Yöntemi

başlıklarından hangileri yer almaktadır?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) II ve III

11. Dinler Tarihi'nin temel kaynaklarına yönelik araştırma yapan bir öğrenci, ilgili kitapları taradıktan sonra aşağıdaki metni hazırlamıştır:

Dinler Tarihi çalışmaları arasında yöntemi ve konusuna göre farklılaşabilen pek çok eser mevcuttur. Örneğin .... ve ...."el-Fırak" ve "er-Redd" türünde eser vermişken .... ve............ "el-milel ve'n-nihal" türünde yazarak bu konuda önemli isimler arasında yer almışlardır. "Tahkîku Mâ li'l-Hind" çalışmasıyla .... ise diğer dinlere objektif bir bakış açısı sergilemiştir.

Buna göre, metinde boş bırakılan yerlere sırasıyla hangi isimler getirilmelidir?

A) Bağdâdî / Gazâli / İbn Hazm / Şehristanî / Bîrûnî

B) Gazâli / Şehristanî / Bağdâdî / Bîrûnî / İbn Hazm

C) Bîrûnî / Şehristanî / Bîrûnî / Bağdâdî / Gazâli

D) Bağdâdî / Gazâli / Bîrûnî / İbn Hazm / Şehristanî

E) Bîrûnî / Gazâli / Bağdâdî / Şehristanî /İbn Hazm

12. Kemal, hazırladığı bir tabloda bazı dinlerin ortaya çıktığı ve yaygınlaştığı kimi ülkelerle ilgili şu bilgilere yer vermiştir:

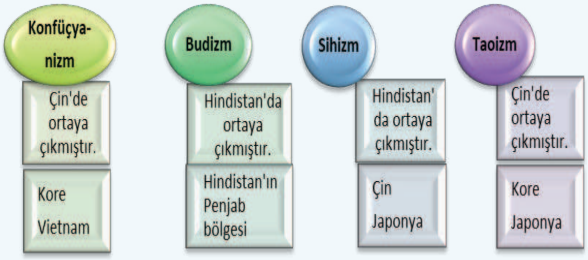

Bu tablodaki yanlışlığı gidermek için Kemal hangi din adlarının yerlerini değiştirmelidir?

A) Budizm-Taoizm

B) Konfüçyanizm-Sihizm

C) Sihizm-Taoizm

D) Budizm-Sihizm

E) Konfüçyanizm-Budizm

13. Din kelimesi yapısı itibarıyla dinamik olduğundan kelimenin kesin bir tanımının yapılması güçtür. Bu nedenle üzerinde uzlaşılmış tek bir din tanımından söz etmek mümkün değildir. Aşağıdaki tabloda bazı din bilimcilerin yaptığı farklı din tanımları yer almaktadır.

Max Müller	Din, zihne ait bir melekedir fakat akıl ve mantıktan bağımsızdır. İnsan bu şekilde sonsuzluğu kavrayabilir.
Rudolf Otto	Din, kutsal sayılan şeyin tecrübe edilmesidir.
Feurbach	Din bir arzudur ve kendisini inanç, kurban ve duayla ortaya koyar.
Mircea Eliade	Din, insan hayatını anlamlı kılan, ölümden sonraki yaşam arayışına sevk eden bir tecrübedir.

Buna göre;

I. Otto ve Eliade, tanımlarında dinin tecrübe boyutuna vurgu yapmıştır.
II. Müller ve Eliade'nin tanımı, Otto ve Feurbach'ınkine göre daha kapsamlı ve doğrudur.
III. Eliade için din, insan hayatını anlamlı kılan bir olgudur.
IV. Feurbach'ın din tanımında inanç ve ibadet birlikte ele alınmıştır.

ifadelerinden hangileri <u>kesinlikle</u> doğrudur?

A) I ve II

B) II ve III

C) III ve IV

D) I, III ve IV

E) II, III ve IV

14. Yapılan bir etkinlikte, Dinler Tarihi alanındaki dört eser, şema içerisinde tahtaya yazılmıştır. Her öğrenciye bir yazar adının yazılı olduğu kâğıt verilmiş ve onlardan ellerindeki ismi, ilgili eserle eşleştirmesi istenmiştir. Öğrencilerin aldığı isimler ve tahtaya yazılan eserler aşağıdaki gibidir:

A Kutucuğu	B Kutucuğu	C Kutucuğu	D Kutucuğu
Tarih-i Edyan	Esatir	Dinler Tarihine Giriş	Yeryüzünde Dinler Tarihi

Tarık: Şemsettin Sami

Selin: Annemarie Schimmel

Serkan: Mahmud Es'ad

Cemre: Ömer Rıza Doğrul

Emre: Ahmet Mithat Efendi

Buna göre hangi öğrenciler kağıtlarındaki ismi A kutucuğundaki eser adıyla eşleştirirse doğru cevabı vermiş olurlar?

A) Emre ve Selin

B) Serkan ve Tarık

C) Cemre ve Serkan

D) Tarık ve Cemre

E) Serkan ve Emre

15. İnsanlık tarihi ile başlayan dinin, günümüze değin birçok tanımı yapılmıştır. Örneğin Cürcânî dini "akıl sahibi kişileri, peygamberin tebliğine uymaya davet eden ilahi düzen." olarak tanımlarken Rudolf Otto'ya göre de din, "Kutsal sayılan şeyin tecrübe edilmesidir." Tanımların farklılaşmasında ise gerek dinden gerekse tanımı yapan kişilerden kaynaklanan bazı faktörler etkili olmaktadır. Dolayısıyla din söz konusu olduğunda sınırları kesin bir şekilde çizilmiş ve herkesin ortak olarak kabul edebileceği bir tanım yapmak oldukça güçtür.

Buna göre din tanımlarının farklılık göstermesinde,

I. Dinin dinamik bir yapıya sahip olması
II. Tanım yapan kişilerin bakış açıları
III. Din olgusunun insanlık tarihi ile başlaması

faktörlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) II ve III

B) 1) Din Fenomolojisi, 2) Hicri birinci 3) el-Milel ve'n-Nihal 4) Tarih-i Umumî ve İlm-i Esatiri'l-Evvelîn, 5) Rudolf Otto

C) 1-C, 2-D, 3-B, 4-C, 5-D, 6-B, 7-E, 8-A, 9-C, 10-E, 11-A, 12-D, 13-D, 14- E, 15-D